

Baýram günü ýazasym gelenokdy

Category: Kitapcy, Publisistika, Sözler

написано kitapcy | 23 января, 2025

Baýram günü ýazasym gelenokdy BAÝRAM GÜNI ÝAZASYM GELENOKDY

Baýram günü bular ýaly zady hiç ýazasym gelenok.

Emma... Din işler ministri Aly Erbaşyň Atatürke nälet okamasy hiç göz önümden gidenok. Gaharym depäme urdy.

Özüme galsa, niýet kylyp Alla ryzasy üçin wajyp bolan baýram namazyny okanyňyzdan soň Erbaş barada okamagyňyzy hiç islemezdim..

Çydap durup bilmedim: ýurt basylyp alnanda, musulmanlary metjide gabap, oda ýakyp öldürenlere däl-de, musulmanlaryň azatlygyny gazanan beýik öňbaşçy Atatürke nälet okalmasy ylalaşar ýaly zat däl. Kimiň ynsaby çatyp, Erbaşyň ymamlyk etjek namazyna durup bilýärkä?

Nädip munuň hasaby soralanok?

Hasap soralmajagyny bilýändigini üçin häkimiýetiň saýasyndaky Erbaş Atatürküň Allanyň rehmetinden we kereminden uzak galmagyny şeýdip arkaýyn aýtmaga gaýrat tapyp bilýär.

Seň özüň kim bolupsyň, eý, adam! Sen häzirki oturan kürsiň üçin Atatürke ömürbaky minnetdar bolmalydygyny bilip durkaň, oňa gargynjak derejede edepsiz bir eşeksiň!

Sen yslamy-da bileňok ahwetin. Hezreti Muhammediň (s.a.w) hadysynda näme diýilýär: «Kämil bir mömin hiç kimi ýamanlamaz, näletlemez, çenden aşmaz we haýasyzlyk etmez». Ýeri, sen nätdiň?

Din işleri ministriniň bu hadysy bilmezligi mümkin däl. Bu nämäniň ýigrenji, eý, Erbaş? Gizlin duşmançylygyň seniň aklyň başyňdan uçurypdyr...

Gynansak-da... eýýäm näçe gün geçdi, häkimiýet gargyş dogasyny eden işgärinden hasap soranok. Bu agyr sögünji bir-iki sany ýuwmarlaýjy çykyş bilen ýatdan çykardardyn öýdýär...

■ TARYHY HASAPLAŞMA

Hetdini tanamaz Erbaş nälet okaýan jümlesini 2020-nji ýylyň 24-nji iýulynda metjidiň münberinden sözledi.

Atatürkw gargyş dogasyny eden Erbaş ýüz ýyl öň bu topraklarda nämeleriň bolup geçendigini bilenokmyka, gowam bilýär. Emma onuň duran ýeri «Käşgä, grekler üstün çykan bolsady» diýen alasamsyk taryhçy Kadyr Mysyroglynyň hatarydyr.

Bu ýigrenji sözler taryhy hasaplaşmanyň miwesidir.

Ýogsam bolmasa Erbaş, Atatürke gargyş dogasyny okan günü – tegelek ýüz ýyl öň – 1920-nji ýylyň 24-nji iýulynda Edirnäni basyp alan grek goşunyna nälet okardy!

Pynarhisarda, Lüleburgazda, Babaesgide, Kyrkkilisede azan okamak üçin minara çykan müezzinlere zulüm eden basybalyjylara gargyş dogasyny okardy!

Haýrabol müftüsünüň aýagyny ýüp bilen daňyp süýränlere nälet okardy!

Edirnä giren grek hökümdary Aleksandra nälet okardy. Ýok! Erbaşyň nyşanasynda basybalyjylar däl-de, Atatürk bar...

Gözlerini kör eden, akyl-huşlaryny doňduryp taşlan nämäniň hasaplaşmasy bu?

Şübhesiz, Erbaşyň we onuň hemaýatkärleriniň syýasy pozisiýasyny gowy bilýäris.

Ýatlatmaga rugsat ediň:

Ýüz ýyl öň Stambul basybalyjylaryň golastyndady.

Anadoly imperialistler tarapyndan doly paýlaşylypdy. Ýagny, «Käşgä, grekler üstün çykan bolsady» diýýänler ýüz ýyl öň ýaşan bolsadylar, toý tutardylar!

Erbaşsöýer häkimiýete ýüz ýyl owalynyň jokrama tomus günlerini ýatlatmak isleýärin, çünki bu ýurt Erbaş tetellilere garşy göreşilip guruldy:

■ HALYFAT GOŞUNY

Iňlis, fransuz, italýan we grek... hemmesi jem bolup Osmanlyny

basyp aldylar.

«Käşgä, üstün çyksady» diýlen grek goşuny Akhisar, Salihli, Soma, Kyrkagaç, Alaşehir, Balykesir, Nazilli, Edremit, Bandyрма, Biga, Bursa, Iznik, Uşak, Afyonkarahisary basyp aldy.

Mustapa Kemalyň liderligindäki milli güýçler şirin janlaryny orta goýup watany goradylar, azat-edijilik komitetleri döredildi.

Hut şol wagt Bosfor bogazyny eýelemek ugrunda gyzgalaňly söweşler gidip durka, Stambuldaky osmanly köşgi karar kabul etdi:

Şeyhul-yslam Dürrizada Abdulla «Kuwaýy Milliýe» (Azat-edijilik güýçleri) güýçlerini fetwa çykaryp, kapyr yglan etdi. Mustapa Kemal başlyklaýyn, garaşsyzlyk ugrunda aýaga galanlaryň ähli öňbaşçylaryna ölüm permany çykaryldy. Soltan Wahdetdin ölüm permanlaryny tassyklady...

Bulam az boldy. İnlisleriň talaby bilen köşk halyfat goşunyny («Kuwaýy Inzibatiýe») döretdi.

Halyfat goşunynyň serkerdesi Anzawur Anadola seslendi:

“ – Göwsümde iman, başymda Kuran we elimde patyşanyň permany bilen gelýärim. Ilki bilen Mustapa Kemaly, soňra «Kuwaýy Milliýe»-çi ofiserleriň hemmesiniň damagyny çalaryn, Kemalyň kellesini patyşanyň öňüne togalaryn!”

Milli güýçleriň üstüne çozdular. Düzjede, Boluda, Geredede, Safranboluda, Çerkezde watan goragyna çykan «Kuwaýy Milliýe» güýçleriniň rehim-şepagatsyzlyk bilen ganlaryny dökdüler. Baýram günü watanperwer türk esgerlerine neneňsi jebri-jepalary çekdirendiklerini ýazmaýyn gowsy, ýüregiňiz çydamaz... Bir zady biliň, Mustapa Kemaly kapyr yglan eden Şeýhulyslam Dürrizadanyň ýolundan gidenleriň tegelek ýüz ýyldan soň Atatürke nälet okamasyna geň galyp oturasy iş ýok. Olaryň hasaby entek gutaranok.

Erbaş tetelliler häzirem «Kuwaýy Inzibatiýäniň» hataryndadyr.

«Käşgä, grekler üstün çyksady» diýenler bilen, halyfat goşunyny toplan milli güýçleriň ganyny dökenler bilen imperialistlere garşy egin-egne berip göreşmek mümkin däl.

Häkimiýet garaşsyzlygymyzy bozmagy maksat edinen mandatçy

ýaranlar bilen hasaplaşmaga mejburdyr.

Gaýtalamak isleýärin:

Hakykatdanam gynandym. Baýram günü beýle gaharly ýazgyny ýazmakçy däldim. Baýram günü – şatlanmaly, şadyýanlyga beslenmeli gün. Baýram günü – agzybirlik, jebislik, doganlaşma günüdür.

Emma Din işleri ministriniň kürsüsünde oturan Erbaşyň towugyna tok diýilmän, žurnalistler Baryş Pehliwanyň, Müýesser Ýлдызыň türme kamerasynda ýeke özleri baýram geçirmeleri bilen hiç ylalaşyp bilemok...

Bu ýurtda watanperwer bolmak jezasyz galdyrylmaýan eken...

Soner ÝALÇYN.

«SÖZCÜ» gazetini, 31.07.2020 ý.

Terjime eden: Guwanç MÄMİLİYEW. Publisistika